

# PRÁVNÍ ÚPRAVA NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

*JUDr. Ilona  
Jančářová, Ph.D.*

2007



# PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY:

- z.č. 185/2001 Sb., o odpadech ve znění z.č. 477/2001, 76/2002, 275/2002, 320/2002, 356/2003, 188/2004, 317/2004, 7/2005, 106/2005 (ÚZ), 444/2005, 186/2006, 222/2006, 314/2006 Sb.
- z.č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v platném znění
- z.č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění
- z.č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění

# PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY:

- vyhl.č. **376/2001** Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ve znění č. 502/2004 Sb.
- vyhl.č. **381/2001** Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely dovozu, vývozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění č. 503/2004, 168/2007 Sb.
- vyhl.č. **382/2001** Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, ve znění č. 504/2004 Sb.

# PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY:

- vyhl.č. **383/2001** Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění č. 41/2005, 294/2005, 353/2005 Sb.
- nař.vl.č. **197/2003** Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- vyhl.č. **294/2005** Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

# SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY

- z.č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- z.č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů
- z.č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě
- z.č. 266/1994 Sb., o dráhách
- z. č. 166/1999 Sb., o veterinární péči,
- z.č. 44/1988 Sb., horní zákon
- z.č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon a další

# PRAMENY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

**Úmluva o kontrole pohybu nebezpečných  
odpadů přes hranice států**

Basilej 1989

č. 100/1994 Sb.

Protokol o odpovědnosti a náhradách škody  
pocházející z přeshraniční přepravy nebezpečných  
odpadů a jejich zneškodňování (Basilej 1999)

# PRAMENY EVROPSKÉHO PRÁVA

- Nařízení č. **1013/2006** o přepravě odpadů
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady **2006/12/ES** o odpadech, ve znění změn
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady **2000/76/ES** o spalování odpadů
- Směrnice Rady **1999/31/ES** o skládkách odpadů
- a další.

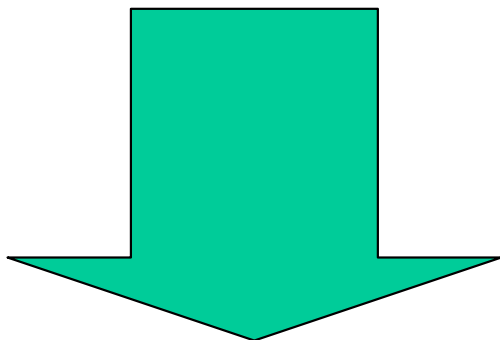
# POJEM ODPADU A JEHO DRUHY

**Odpad** je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.



# POJEM ODPADU A JEHO DRUHY

- nebezpečný odpad
- komunální odpad
- ostatní odpad



Source: U.S. EPA

The East Ditch, located at the south end of Bowers Landfill, contained discarded tires and debris.

Katalog odpadů a seznam nebezpečných odpadů

# POJEM ODPADU A JEHO DRUHY

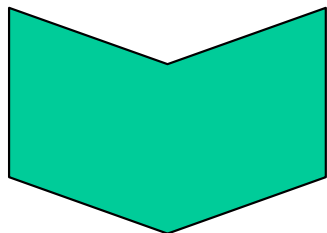
**Nebezpečný odpad** - odpad uvedený v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v prováděcím právním předpise a jakýkoliv jiný odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

# POJEM ODPADU A JEHO DRUHY

**Komunální odpad** - veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v prováděcím právním předpisu, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání.

# SUBJEKTY ÚČASTNÍCÍ SE PROCESU NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

1. původce odpadu
2. zařízení ke sběru a výkupu odpadů
3. zařízení k využívání odpadu
4. zařízení k odstraňování odpadu
5. dopravce



Oprávněné osoby



# NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

## Katalog odpadů



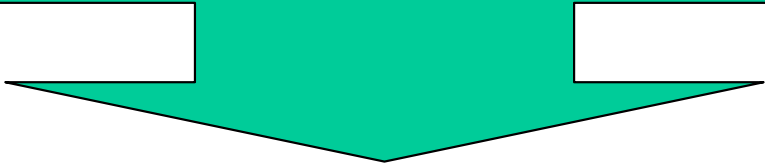
### Zvláštní režim pro nebezpečné odpady

- uvedeny na seznamu NO
- nebezpečné vlastnosti
- směsi odpadů

Osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu

# NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

Zvláštní režim pro nakládání  
s komunálním odpadem



Obec – původce komunálního odpadu  
Obecně závazné vyhlášky obcí o stanovení systému  
shromažďování, třídění a sběru komunálního  
odpadu

# NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE :



## Povinnosti

- a) obecné
- b) pro jednotlivé fáze nakládání s odpady
- c) zvláštní pro určité komodity
- d) povinnost zpětného odběru některých výrobků

# Povinnosti pro jednotlivé fáze nakládání s odpady :

1. povinnosti původců odpadů
2. povinnosti při sběru a výkupu odpadů
3. povinnosti při využívání odpadů
4. povinnosti při odstraňování odpadů
5. povinnosti při přepravě odpadů



APR 2013

The East Ditch, located at the south end of Bowers Landfill, contained discarded trees and debris.



# POVINNOSTI PŘI ODSTRAŇOVÁNÍ ODPADU

Zvláštní  
povinnosti pro



Skládkování odpadů  
Spalování odpadů

# POVINNOSTI PŘI NAKLÁDÁNÍ S VYBRANÝMI VÝROBKY, ODPADY A ZAŘÍZENÍMI

- PCB a zařízení je obsahující
- odpadní oleje
- baterie a akumulátory
- kaly z čistíren odpadních vod a další biologicky rozložitelné odpady
- odpady z výroby oxidu titaničitého
- odpady azbestu
- autovraky
- elektrická a elektronická zařízení.

# POVINNOST ZPĚTNÉHO ODBĚRU VÝROBKŮ

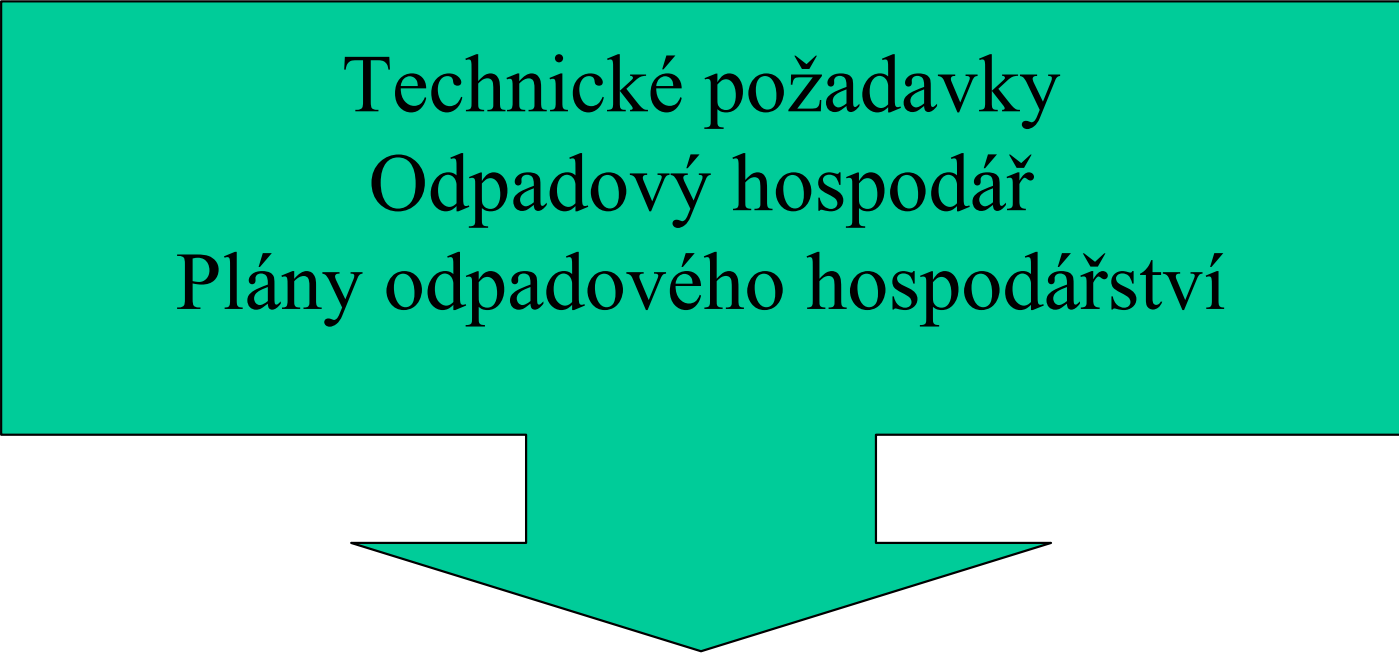
- oleje
- elektrické akumulátory
- galvanické články a baterie
- výbojky a zářivky
- pneumatiky
- elektrozařízení pocházející z domácností

# NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

## **Souhlasy a vyjádření:**

- a) Souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů**
- b) Souhlas k nakládání s nebezpečným odpadem**
- c) Souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů**
- d) Souhlas k míšení nebezpečných odpadů**
- e) Souhlas k čerpání prostředků finanční rezervy**

# NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE



Technické požadavky  
Odpadový hospodář  
Plány odpadového hospodářství

POH České republiky

POH kraje

POH původců odpadů

# NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE



## Ekonomické nástroje

- a) poplatky za uložení odpadů na skládky
- b) finanční rezerva pro rekultivaci a asanaci skládek
- c) platby za sběr, odvoz a odstranění komunálního odpadu
- d) finanční záruka a pojištění při dovozu, vývozu a tranzitu odpadů (čl.6 nařízení 1013/2006 o přepravě odpadů)
- e) poplatky na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků (§ 37e)

# NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

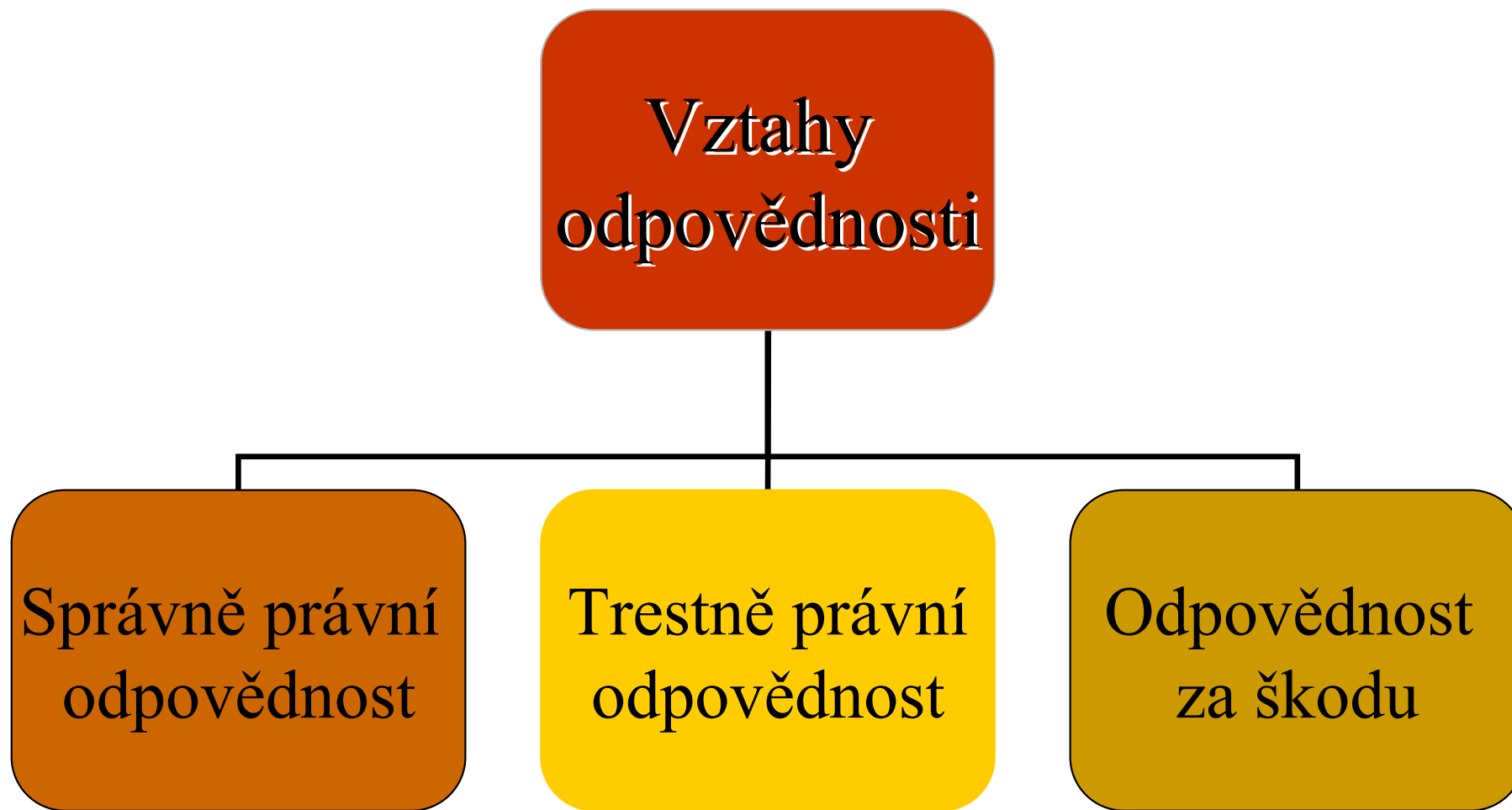


Source: U.S. EPA

1993: After excavating soil, the west field was graded and seeded to support wetlands.

**Evidence, ohlašování a archivace**

# SANKČNÍ NÁSTROJE





## **Odpovědnost za jiné správní delikty:**

- pokuty
- opatření k nápravě
- zrušení uděleného souhlasu
- zákaz provozu
- pozastavení platnosti či odebrání osvědčení
- zadržení zboží celními orgány



**Správně právní odpovědnost**

## **Odpovědnost za přestupky:**

- obecná (podle zákona o přestupcích)
- zvláštní (podle zákona o odpadech)

# OBEČNÁ ODPOVĚDNOST ZA PŘESTUPKY

- Přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 zákona o přestupcích se dopustí ten, kdo znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.
- Neoprávněné založení skládky nebo odkládání odpadků nebo odpadů mimo vyhrazená místa.
- Neudržování čistoty a pořádku na svém nebo jím užívaném pozemku tak, že naruší vzhled obce (§ 47b).

# ZVLÁŠTNÍ ODPOVĚDNOST ZA PŘESTUPKY

- zbavení se autovraku nebo umístění vozidla vyřazeného z registru vozidel v rozporu se zákonem o odpadech,
- odložení elektrozařízení mimo místa k tomu určená nebo mimo místa jejich zpětného odběru.
- převzetí odpadu do svého vlastnictví,
- provádění nedovolené přepravy odpadů
- soustředování odpadu nebo jiné nakládání s ním na místech nebo v objektech, které nejsou podle tohoto zákona zařízeními určenými k nakládání s odpady nebo pronajímání těchto míst či objektů za účelem soustředování nebo jiného nakládání s odpady jiné osobě.

# TRESTNÍ ODPOVĚDNOST

- Kdo, byť i z nedbalosti, v rozporu s právními předpisy **ukládá** nebezpečné odpady nebo je **odkládá, přepravuje** nebo jinak s nimi **nakládá**, a tím poškodí nebo ohrozí životní prostředí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.
- Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší právní předpisy upravující nakládání s odpady tím, že **přepraví odpad** přes hranice státu bez oznámení nebo souhlasu příslušného správního úřadu, anebo v takovém oznámení nebo žádosti o souhlas nebo v připojených podkladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí.

# OBČANSKO-PRÁVNÍ ODPOVĚDNOST



Obecná podle ustanovení občanského zákoníku

# PŘESHraniČNÍ PŘEPRAVA ODPADŮ

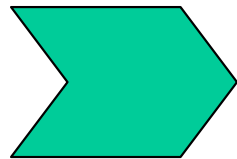
## **Nařízení č. 1013/2006 o přepravě odpadů:**

- přeprava odpadů mezi členskými státy Evropské unie
- vývoz odpadů ze Společenství
- dovoz odpadů do Společenství
- přeprava odpadů s původem mimo Společenství přes Společenství, které jsou určeny k odstranění nebo využití mimo Společenství (transit přes Společenství).

# PŘESHraniČNÍ PŘEPRAVA ODPADŮ

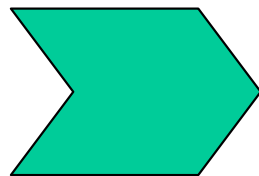
Kriteria pro aplikaci pravidel:

Účel



- a) využití odpadu
- b) odstranění odpadu

Zařazení



- a) červený seznam odpadů
- b) žlutý seznam odpadů
- c) zelený seznam odpadů.

# PŘESHraniční přeprava odpadů

Nástroje právní regulace:

- a) předchozí písemné oznámení s průvodním dokladem; potvrzení o přijetí oznámení
- b) smlouva mezi oznamovatelem a příjemcem
- c) finanční záruka nebo pojištění
- d) písemný souhlas/tichý souhlas
- e) námitky
- f) zpřístupnění oznámení veřejnosti
- g) povinnost zpětného převzetí



# ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ

- Ministerstvo životního prostředí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo zemědělství
- Česká inspekce životního prostředí
- Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
- celní úřady
- Policie České republiky,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- krajské úřady,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- obecní úřady a újezdní úřady.



Source: N'2' EBY

1997: Wetlands that were created during the cleanup furnish a variety of plants and wildlife.



Source: U.S. EPA

The East Ditch, located at the sou  
 contained discarded tires and deb



Source: U.S. EPA

1993: After excavating soil the wet field was  
 graded and seeded to sup



Source: U.S. EPA

Wetlands that were created during  
 the cleanup with a variety of plants  
 and animals.